

O elektronicznym „Międzyszkolniku” - na bis, całkiem poważnie i z przymrużeniem oka

Większą część niniejszego artykułu stanowią obszerne fragmenty podobnie wspominkowego opracowania, które ukazało się przy okazji jubileuszu 25-lecia Letniej Szkoły Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN¹.

Byłoby mi trudno opisywać początki pewnego zjawiska od nowa, a raczej tylko innymi słowami, faktów bowiem zmienić się nie da – zresztą w jakim celu? Pozostaje więc uaktualnienie pewnych treści i rozszerzenie gotowego materiału o wątki, które przy okazji tym razem okrągłego jubileuszu, mogą jednym dostarczyć treści do napisania szczegółowej historii Letnich Szkół Młodych Pedagogów, innym zaś zapewnić niezobowiązującą lekturę i uśmiech do najczęściej przyjemnych wspomnień.

Przystępując do pisania kolejny raz o „Międzyszkolniku” Forum Młodych Pedagogów doszedłem do wniosku, że współpraca przy jego administrowaniu od ponad dziesięciu lat wypełniła mi sporo czasu. Nie licząc dni walki z psującym się komputerem, konserwowanym serwerem poczty elektronicznej, zapchanymi łączami internetowymi i/lub szczególnie kłopotliwymi korespondentami, najczęściej był to czas fascynującego dialogu zarówno z nadawcami wiadomości do „Międzyszkolnika”, jak i z ich odbiorcami oraz czytelnikami.

Wywiązywanie się z funkcji koordynatora „Międzyszkolnika” to doświadczenie jedyne w swoim rodzaju – opowieść o nim (z konieczności i przyzwoitości snuta tu raz w pierwszej, raz w trzeciej osobie) musiała się więc pojawić w tej również jedynej w swoim rodzaju księdze pamiątkowej. Powspominajmy więc...

¹ P. P., Grzybowski, *Między Szkołami, czyli kilka słów o elektronicznym „Międzyszkolniku”*. [w:] E. Bochno, A. Korzeniecka-Bondar (red.), *O budowaniu kapitału ludzkiego i społecznego...* dz.cyt., s.123-126.

* * *

Na początku był niedosyt... Młodzi byli niedostatecznie nasłuchani, nie do końca wygadani, Szkoła tylko raz w roku, możliwości (nie)formalnych spotkań coraz więcej, Internet pod każdą strzechą, a burza pomysłów po kolejnych konsultacjach z Profesor Marią Dudzikową nie ustawała. Elektroniczna lista wysyłkowa „Międzyszkolnika” Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk narodziła się więc w sposób naturalny i trwa do dziś w różnych formach, ewoluuje, pełni funkcję służebną, cieszy miłośników biuletynów informacyjnych, denerwuje posiadaczy filtrów antyspamowych i ... (tu wpisz własne odczucia dotyczące tego jedyne go w swoim rodzaju wynalazku).

Przy okazji publikacji jubileuszowej warto przypomnieć historyczny akt założycielski i statut elektronicznego „Międzyszkolnika”, bo rzeczywistość wirtualna jest ulotna, a co na papierze, to przetrwa.

Akt założycielski, czyli prehistoria

„Celem «Międzyszkolnika» jest podtrzymywanie kontaktów oraz wymiana informacji między starszą i młodszą młodzieżą (uczestnicy Szkół dobrze wiedzą co znaczą te określenia) uczestniczącą w Letnich Szkołach Młodych Pedagogów, pomiędzy wrześnieowymi spotkaniami. Inicjatywa «Międzyszkolnika» pojawiła się podczas Szkoły w Kamieniu Śląskim, we wrześniu 2005 roku i otrzymała niezbędne «błogosławieństwo» Profesor Marii Dudzikowej, sprawującej opiekę nad pracami Forum Młodych Pedagogów”.

Zasada funkcjonowania elektronicznego „Międzyszkolnika” jest prosta. Jeśli chcesz coś przekazać uczestnikom Forum (informację, prośbę, pytanie), po prostu prześlij to na adres: miedzyszkolnik@op.pl. Koordynator „Międzyszkolnika” zawiadujący bazą danych, prześle twój list wszystkim osobom, których adres znajduje się w bazie. Ewentualne odpowiedzi otrzymasz do swojej skrzynki pocztowej już bez pośrednictwa – po prostu ktoś, kto zechce ci odpowiedzieć, skorzysta z twojego adresu. Przy pomocy międzyszkolnikowej poczty elektronicznej można:

- przysyłać informacje o konferencjach, interesujących nowościach wydawniczych, obronach prac doktorskich i kolokwiałach habilitacyjnych uczestników Forum Młodych Pedagogów; zainteresowa-

niach badawczych, realizowanych projektach, kolejnych spotkaniach Forumowiczów, sukcesach naukowych i towarzyskich itp.;

- poszukiwać/udzielać pomocy metodycznej i metodologicznej, czy porad odnośnie literatury;
- dzielić się tekstami, fotografiami, wieściami związanymi z Forum Młodych Pedagogów itp.

Treść oraz częstotliwość wysyłania biuletynów zależą tylko od Forumowiczów, a więc także od Ciebie.

Prace „Międzyszkolnika” koordynuje Zarząd w składzie: dr Anna Weissbrot-Koziarska i dr Przemysław Paweł Grzybowski (rodzice-założyciele), oraz Prezydencja każdej kolejnej Letniej Szkoły Młodych Pedagogów.

Jeśli Twój adres znajduje się w bazie „Międzyszkolnika”, a nie chcesz otrzymywać kolejnych biuletynów, po prostu poinformuj o tym w odpowiedzi zwrotnej, a Twój adres zostanie z bazy usunięty. Ponieważ biuletyny „Międzyszkolnika” są adresowane anonimowo, istnieje niebezpieczeństwo, że Twój program pocztowy może umieścić nadawcę na liście spamu (niechcianych przesyłek reklamowych). Aby temu zapobiec, należy zapisać nadawcę na tzw. białej liście – w razie problemów proszę poprosić o pomoc informatyka.

STATUT

„Chciałbym być uważnym, pełnym pasji, być człowiekiem - i tego trzymać się trzeba...”

1. „Międzyszkolnik” jest ogólnopolską gazetą internetową Forum Młodych Pedagogów, której patronuje Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.

2. „Międzyszkolnik” pełni rolę „latającego uniwersytetu”, którego celem jest wymiana doświadczeń naukowych oraz wzajemna pomoc w rozwiązywaniu problemów, jakie napotyka młodzież podczas naukowej wędrówki po świecie wiedzy.

3. Jego funkcjonowanie umożliwia strona internetowa, lista wysyłkowa poczty elektronicznej oraz spontaniczne spotkania młodych pedagogów (skrzykowiska), integrujące środowisko młodszej i starszej młodzieży z różnych ośrodków akademickich.

4. Na łamach „Międzyszkolnika” ma miejsce wymiana doświadczeń i refleksja, których celem jest przygotowanie kolejnych Letnich Szkół Młodych Pedagogów.

5. „Międzyszkolnik” jest ośrodkiem konsultacji i pierwszej selekcji artykułów opracowanych przez młodych pedagogów - uczestników kolejnych Letnich Szkół.

6. „Międzyszkolnik” informuje o publikacjach młodych pedagogów, obronach ich prac doktorskich i habilitacyjnych.

7. Na łamach „Międzyszkolnika” ukazują się informacje o organizowanych na terenie całego kraju konferencjach dla pedagogów oraz nowościach wydawniczych.

8. Zadaniem „Międzyszkolnika” jest dbałość o interesy młodych pedagogów, udzielanie im niezbędnej pomocy oraz wsparcia ze strony koleżanek i kolegów.

9. Na łamach „Międzyszkolnika” publikowane są poetyckie wiersze, fotografie i inne dzieła młodych pedagogów.

10. „Międzyszkolnik” jest miejscem wsparcia merytorycznego i podbudowania ducha osób, które pragną podzielić się z innymi młodymi pedagogami, swoimi wątpliwościami w różnych sprawach.

11. Kształt i treści „Międzyszkolnika” zależą od aktywności i zaangażowania młodych pedagogów”.

dr Anna Weissbrot Koziarska, dr Przemysław Paweł Grzybowski
- ojcowie (?) założyciele i koordynatorzy „Międzyszkolnika”

Powyższy dokument ujęty w ramy wiadomości elektronicznej został zatwierdzony przez Profesor Marię Dudzikową i rozesłany do uczestników Letnich Szkół.

Co z tego wynikło, czyli „Międzyszkolnik” dzisiaj

Oczywiście w powyższych założeniach i statucie wszystko wyglądało bardzo ładnie. Nieco gorzej przedstawiała się praktyka. Na szczęście po latach doszło do stabilizacji, więc elektroniczny „Międzyszkolnik” trwa i rozwija się, mimo że początki (jak to początki) były trudne...

Najpierw trzeba było niektórym tłumaczyć, że jak dotąd nie udało się stworzyć strony internetowej „Międzyszkolnika”, a funkcjonuje jedynie lista wysyłkowa na zasadzie mniej lub bardziej systematycznych wiązek listów poczty elektronicznej. Heroiczną i udaną próbę stworzenia strony internetowej podjął mgr Marcin Bryzek – niestety wobec braku wsparcia ze strony pozostałych Fo-

rumowiczów, strona pewnego dnia zniknęła. Pozostały więc okazjonalne, mniej lub bardziej formalne spotkania „oko w oko”, oraz poczta elektroniczna, korzystanie z której również odbywało się niekiedy z przygodami.

Jako pierwszy odmówił posłuszeństwa serwer poczty elektronicznej Onetu wraz z pierwszym historycznym adresem „Międzyszkolnika”. Właściwie, to konto zostało administracyjnie zablokowane, bowiem systematyczne rozsyłanie informacji do ponad dziewięćdziesięciu osób znajdujących się wówczas na liście wysyłkowej doprowadziło do uznania nadawcy za spamera. Jako koordynator „Międzyszkolnika” z uporem maniaka dokonywałem kolejnych przeprowadzek listy wysyłkowej z jednego serwera na drugi, aż w końcu, dzięki błyskawicznej interwencji Profesor Marii Dudzikowej i pomocy prof. Stefana Kwiatkowskiego, „Międzyszkolnik” znalazł spokojną i bezpieczną przystań na serwerze Instytutu Badań Edukacyjnych. Od 30 stycznia 2010 roku adres „Międzyszkolnika” miał więc końcówkę „@ibe.edu.pl”. Niestety, serwery IBE w pewnym momencie zawiodły, a informatycy odpowiadający za obsługę poczty z tego adresu przestali odpowiadać na korespondencję. Nastąpiły więc kolejne przenosiny i od października 2014 roku „Międzyszkolnik” funkcjonuje na serwerach Uniwersytetu w Zielonej Górze, jego adres to: miedzyszkolnik@ipp.uz.zgora.pl.

Plany dotyczące form i treści przesyłanych wiadomości również zweryfikowało życie. Oprócz informacji o kolejnych wydaniach Letnich Szkół Młodych Pedagogów, konferencjach naukowych, udanych obronach prac doktorskich, nominacjach habilitacyjnych, nekrologach, biuletynach Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, w korespondencji sporadycznie pojawiają się sprawy prywatne, metodologiczne, czy towarzyskie. Najwyraźniej odbiorcy międzyszkolnikowej poczty wolą dzielić się z innymi oficjalnymi wiadomościami, a te bardziej osobiste pozostawiają do przekazania w innych okolicznościach. Do lubianych form należą też okazjonalne „czytanki na niedzielę”, czyli linki do interesujących artykułów na stronach internetowych lub załączniki tekstów w formie plików pdf.

Osiem lat temu do wiązek informacji przestały też trafiać reklamy wydawnictw, bowiem podniosły się głosy krytyczne Forumowiczów, że częste przesyłanie biuletynów pochodzących głównie od 2-3 wydawców stanowi naruszenie neutralności „Międzyszkol-

nika” i prowadzi do jego komercjalizacji. Pozostały więc wiadomości o wyjątkowych wydarzeniach literackich, nagrodach i wyróżnieniach – zwłaszcza autorstwa Mistrzów.

„Międzyszkolnik” to dzisiaj internetowe forum wymiany informacji wykorzystujące możliwości poczty elektronicznej. Funkcje statutowych skrzynek przejęły między innymi spotkania [Zespołu Samokształcenia i Samopomocy Koleżeńskiej Doktorów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN] oraz inne inicjatywy Forumowiczów. Korespondencja bywa rozsyłana nieregularnie – czasem kilka razy w tygodniu, a czasem rzadziej, w zależności od aktywności zainteresowanych i obecności przy komputerze koordynatora. W bazie adresowej znajduje się prawie 400 adresów uczestników Forum, oraz Mistrzów, sympatyków Letnich Szkół i innych współpracowników. Ich lista zwiększa się z każdym rokiem, co pozwala przypuszczać, że inicjatywa z Kamienia Śląskiego spotkała się z życzliwym przyjęciem społeczności akademickiej.

W 2014 roku „Międzyszkolnik” wzbogacił się o kolejną płaszczyznę wymiany informacji, mianowicie grupę dyskusyjną „Edukacja w kontekście akademickim” na portalu społecznościowym Facebook (<https://www.facebook.com/groups/akademicy/>). Dzięki temu, że grupa jest tajna i do zamieszczanych w niej dyskusji oraz materiałów, na przykład plików tekstowych i fotografii, mają dostęp tylko jej członkowie (ci jednak mają prawo dodawania do niej swoich znajomych), udaje się zachować jej ściśle akademicki charakter, unikać charakterystycznych dla portali tego rodzaju zbędnych reklam i „łańcuszków”, nad czym czuwają administratorzy grupy, czyli piszący te słowa jej założyciel oraz dr Katarzyna Marszałek z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Obecnie w skład grupy wchodzi ponad 260 osób, które dzielą się informacjami o spotkaniach naukowych, nowościach wydawniczych, zaproszeniach do publikowania (między innymi do „Parezi. Czasopisma Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN”), wydarzeniach w systemie oświaty, interesującymi wpisami w blogach.

„Międzyszkolnik” nie posiada archiwum rozsyłanych wiadomości. „Żyją” więc one tylko w skrzynkach odbiorców, często przekazywane znajomym, przyjaciółom i akademickim współpracownikom (na przykład na adresy instytutów i wydziałów pedagogiki). Po dokonaniu analizy zawartości kosza na śmieci w międzyszkol-

nikowej skrzynce pocztowej, w ogromnym przybliżeniu można stwierdzić, że od początku istnienia listy wysyłkowej wyszło z niej ponad 3000 wiadomości – a może więcej.

Z przymrużeniem oka

Koordinator „Międzyszkolnika” wychodzi z założenia, że jego zadaniem jest nie tylko pośredniczenie w dostarczaniu odbiorcom informacji o życiu społeczności akademickiej, ale także od czasu do czasu poprawianie ich jakości życia poprzez dostarczanie powodów do (u)śmiechu.

Tradycją międzyszkolnikowych wysyłek stały się więc kolorowe i żartobliwe życzenia z okazji świąt – czasem, z uwagi na krnąbrną i przekorną naturę koordynatora, zdecydowanie godzące w powagę akademicką Forumowiczów (na przykład pewnego razu odbiorcy wiadomości znaleźli w swych skrzynkach roztańczone elfy z twarzami Profesor Marii Dudzikowej i koordynatora „Międzyszkolnika”).

Jednak niewątpliwie największym niepoważnym „sukcesem” „Międzyszkolnika” okazały się niektóre żarty z okazji prima aprilis.

Pierwszego kwietnia 2014 roku odbiorcy „Międzyszkolnika” otrzymali następującą informację:

„Szanowni Państwo!

W imieniu zespołu redakcyjnego, z wielką radością pragnę poinformować, że wydawany w naszej uczelni kwartalnik naukowy «Edukacja w kontekście europejskim i międzykulturowym» został właśnie wpisany na tzw. listę filadelfijską (czyli listę A Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego), za artykuł opublikowany na naszych łamach uzyskuje się 25 punktów. Jest to pierwsze polskie czasopismo pedagogiczne, które uzyskało tak wysoką ocenę w zestawieniu czasopism naukowych.

Serdecznie dziękujemy członkom rady naukowej, redakcji, recenzentom, autorom i innym współpracownikom (zwłaszcza odbiorcom „Międzyszkolnika”), którzy przyczynili się do tego sukcesu. Zachęcamy jednocześnie do publikacji artykułów na łamach naszego kwartalnika.

- Koordinator «Międzyszkolnika»”.

Wcześniej z pewnością nikt nie słyszał o „Edukacji w kontekście europejskim i międzykulturowym”, bo kwartalnik został wymyślono-

ny na potrzeby kawału. Rozesłana wiadomość nie zawierała wskazania uczelni ani redaktorów. Proces uzyskiwania coraz wyższej liczby punktów trwa latami wiążąc się z publicznymi recenzjami i konsultacjami. Czasopisma tego rodzaju są dostępne w bibliotekach i na stronach internetowych... Mimo to, autor wiadomości otrzymał kilkadziesiąt odpowiedzi z gratulacjami i propozycjami współpracy nie tylko od członków Forum Młodych Pedagogów, ale nawet od kilku profesorów i jednej rady wydziału. Wszyscy pytali o stronę internetową czasopisma oraz wymagania dla autorów, chcąc jak najszybciej zaistnieć w prestiżowym periodyku i poinformować o nim swych współpracowników. Zagadnienie to przedstawiłem w zdecydowanie poważnej monografii².

Rok później na międzyszkolnikowy kawał z okazji prima aprilis dało się nabrać ponad czterdzieści osób. Tym razem rozesłana informacja dotyczyła samego „Międzyszkolnika”:

„Szanowni Państwo!

Z radością informuję, że liczba osób znajdujących się na liście wysyłkowej «Międzyszkolnik» Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN przekroczyła 400, a w grupie dyskusyjnej „Edukacja w kontekście akademickim” na Facebooku 200. Dzięki temu nasza lista wysyłkowa i forum dyskusyjne w grupie uzyskały certyfikat jakości Polskiej Izby Informacji Społecznej i aprobatę Ministerstwa Cyfryzacji jako oficjalne narzędzie komunikacji między specjalistami z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych.

W związku z tym uzyskałem możliwość dodania adresów zainteresowanych osób i instytucji do europejskiego systemu dostępu do informacji o projektach badawczych, spotkaniach naukowych i bezpłatnych publikacjach akademickich ukazujących się w kilkunastu językach (większość z nich dotyczy inicjatyw edukacyjnych branych pod uwagę w ocenie dorobku pracowników akademickich). Jest to wewnętrzna sieć wymiany informacji między odpowiednimi ministerstwami nauki i edukacji krajów zrzeszonych w Radzie Europy.

² P. P. Grzybowski, *Śmiech w edukacji. Od szkolnej wspólnoty śmiechu po edukację międzykulturową*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2015, s.562-563.

Gdyby ktoś z Państwa był zainteresowany przekazaniem jego adresu do tej bazy – bardzo proszę o informację. Uczestnictwo w systemie jest nieodpłatne, wiąże się z otrzymywaniem raz w miesiącu biuletynu informacyjnego w formie pliku pdf. Uczestnicy mają możliwość przekazywania przy jego pomocy własnych informacji do wszystkich uczestników systemu, przy czym są one tłumaczone i zamieszczane w biuletynie przez specjalistów z Ministerstwa Cyfryzacji, co gwarantuje wysoką jakość treści i rozesłanie jej do tysięcy odbiorców z całego świata.

Zachęcam do skorzystania i proszę o przekazanie tej informacji potencjalnym zainteresowanym w Państwa jednostkach.

Pozdrawiam, łącząc wyrazy szacunku -

dr Przemysław Grzybowski

- Koordynator «Międzyszkolnika»”.

W jubileuszowym roku 2016, pierwszego kwietnia koordynator „Międzyszkolnika” poinformował odbiorców, że w związku z wyjazdem na zagraniczny staż naukowy zmuszony jest przekazać administrowanie listą wysyłkową komuś innemu. Kolejny raz otrzymał kilkadziesiąt odpowiedzi z podziękowaniami za dotychczasową pracę, gratulacjami i życzeniami udanego wyjazdu, a także prośbami, by jak najszybciej znaleźć odpowiednie zastępstwo, bo międzyszkolnikowa wymiana informacji jest dla wielu osób niezbędna.

Tym samym kolejny primaaprilisowy żart utwierdził mnie w przekonaniu o sensie dalszego prowadzenia „Międzyszkolnika” i sukcesie tej niepowtarzalnej inicjatywy Profesor Marii Dudzikowej oraz członków Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.